

PREKEN, visitasgudstjeneste i Immanuels kirke 13.september 2026.

Visitas til Halden, Berg og Rokke menigheter, 08-13.09 2026

Første lesning:

Salmenes bok 40, 2-6

Jeg ventet og håpet på Herren.

Han bøyde seg til meg og hørte mitt rop.

Han dro meg opp av fordervelsens grav,

opp av den dype gjørmen.

Han satte mine føtter på fjell

og gjorde skrittene faste.

Han la en ny sang i min munn,

en lovsang til vår Gud.

Mange skal se det og frykte

og sette sin lit til Herren.

Salig er den

som stoler på Herren,

som ikke vender seg til de stolte,

til dem som faller fra i løgn.

Store ting har du gjort for oss,

Herre, min Gud,

underfulle verk og planer,

ingen er din like.

Vil jeg fortelle og tale om dem,

er de for mange til å telles.

Slik lyder Herrens ord

Andre lesetekst

Rom 8,19-23

For det skapte venter med lengsel på at Guds barn skal åpenbares i herlighet. Det skapte ble underlagt forgjengeligheten, ikke frivillig, men fordi han ville det slik. Likevel var det håp, for også det skapte skal bli frigjort fra slaveriet under forgjengeligheten og få den frihet som Guds barn skal eie i herligheten. Vi vet at helt til denne dag sukker og stønner alt det skapte samstemt, som i fødselsrier. Ja, enda mer: Også vi som har fått Ånden, den første frukt av høsten som kommer, sukker med oss selv og lengter etter å bli Guds barn fullt og helt når kroppen vår blir satt fri. Slik lyder Herrens ord.

Evangelielesning

Markus 7, 31-37

Jesus forlot Tyros-området. Han tok veien om Sidon og dro mot Galileasjøen gjennom Dekapolis-landet. De førte til ham en mann som var døv og hadde vondt for å tale, og de ba ham legge hendene på ham. Jesus tok ham med seg bort fra mengden. Han stakk fingrene i ørene hans, tok spytt og berørte tungen hans. Så løftet han blikket mot himmelen, sukket og sa til ham: «Effata!» – det betyr: «Lukk deg opp!» [Straks] ble ørene hans åpnet, båndet som bandt tungen hans, ble løst, og han snakket rent. Jesus forbød dem å fortelle dette til noen. Men jo mer han forbød det, desto mer gjorde de det kjent. Folk var overveldet og forundret og sa: «Alt han har gjort, er godt. Han får døve til å høre og stumme til å tale.» Slik lyder det hellige evangelium.

PREKEN

God søndag!

Det er så fint å være her i Immanuelskirken! Og det har vært så fint å være her denne uken. En spesiell uke for landet vårt. Kong Harald V har ble gravlagt på onsdag, og det var som om hele landet stoppet opp. Må kongen hvile i fred og må evig lys skinne for ham.

Jeg har tenkt at kong Harald må ha hatt et sterkt håp i livet. Når dagen var tung og vanskelig, og kongen ble møtt med vanskelige spørsmål og overraskende trekk fra egne familiemedlemmer, måtte det være enkelt å bli en sur og sint gammel mann. Men kongen ble ikke det. Kongen smilte så mye, og han lo ofte.

Kanskje kongen alltid var full av håp. Midt i trengsel, fare og sorg, tror jeg han bar et håp dypt inne i seg. Håp om at dagen i morgen skulle bli litt bedre enn dagen i dag. Håp om at alt kunne bli bra igjen.

Vi har snakket mye om håp denne uken. Og på torsdag ba jeg de som var til stede på arrangementet «døden på cafe» om å tenke gjennom hva HÅP egentlig er?

Og nå ber jeg dere om å tenke over det. Hva er egentlig håp?

De menneskene som kom til Jesus med mannen som var døv og hadde vondt for å tale, må ha gjort det med et håp om at Jesus kunne forandre mannens liv. De ba Jesus legge hendene på ham. Og Jesus tok ham med seg et lite stykke bort fra mengden, og det står: «Jesus stakk fingrene i ørene hans, tok spytt og berørte tungen hans. Så løftet han blikket mot himmelen, sukket og sa til ham: «Effata!» – det betyr: «Lukk deg opp!» Straks ble ørene hans åpnet, båndet som bandt tungen hans, ble løst, og han snakket rent.»

En utrolig hendelse! Mannen fikk hørsel, så han kunne høre, og han fikk talens gave, han kunne snakke. Hans liv ble helt forandret. I en tid og på et sted der det å være døv og stum betød å være uten mulighet for et godt liv,

fordi det ikke fantes noen hjelpemidler eller noe støtteapparat. Håpet om en bedre morgendag må ha blitt så mye sterkere hos denne mannen.

Jeg har tenkt litt på det som Jesus gjør her, stikker fingrene i ørene hans og tar spytt og berører tungen hans. Det kan ha vært ubehagelig og skremmende. Men samtidig tror jeg Jesus må ha hatt en utstråling som gjorde det trygt å overgi seg i tillit til ham.

I dag vet vi at vi må være forsiktige med berøring som ikke er avtalt. Vi vet at vi ikke skal la noen berøre oss, dersom vi ikke ønsker det selv. Og vi vet at vi skal ha respekt for hverandres grenser og intimitetssoner. Det er mange som har blitt berørt, blitt tatt på, på måter de ikke ønsker og på måter som krenker. Det skal ingen måtte oppleve, og det skal ingen akseptere. Og opplever du noe sånt, må du si fra til en voksen du stoler på.

Samtidig vet vi at god berøring, hudkontakt, har helende effekt og gjør oss mennesker godt. Hud mot hud, en god klem, en hånd som finner en annens hånd, en utstrakt arm og en trøstende hånd på en skulder, det styrker og kan gi mot til å fortsette. Jeg tror mange av oss la merke til kronprinsessens trøstende hånd på sin brors skulder under kongens gravferd. Et rørende øyeblikk av nærhet. Et øyeblikk som gav prins Sverre Magnus ny kraft.

Vi må ikke slutte å klemme og holde hverandre om skuldrene. Men det er lurt å spørre om det er greit først, dersom vi ikke kjenner hverandre.

Hva er det Jesus gjør og gir til mannen som var døv og hadde vondt for å tale? Jesus gjenoppretter en slags normaltilstand. Det står ingenting om at Jesus forandret noe annet for ham, men han fikk mulighet til å leve slik majoriteten gjorde. Med hørsel og med tale. Det gav ham like muligheter som de fleste andre hadde. Det ga ham HÅP om en bedre morgendag.

Har du funnet ut hva håp er?

Min rådgiver, Dag Kjetil, som noen av dere har hilst på gjennom uka, han sa i bilen hjem på torsdag: Jeg tror håp er normaltilstanden til oss mennesker.

Vi har vanligvis håp. Vi lever alltid med et håp om at vi skal ha det godt, et håp om at livet har mening, et håp om at noe som er vondt, kan bli godt.

Jeg synes det er en viktig observasjon. At vi vanligvis, normalt, lever med håp som en grunnfølelse i livet. Det er kanskje først når håpet blir borte, at vi virkelig forstår hva håp er. Når vi mister troen på morgendagen, og mister håpet om at livet kan bli bedre, da forstår vi hva håp er.

Jesus gir håp. Han gir håp til mannen som levde et ganske håpløst liv den gangen. Jesus gir håp til de menneskene han møter på sin vei, som manglet håp. Han gir håp til tolleren Sakkeus, han gir håp til Fotini, kvinnen ved brønnen, han gir håp til Thomas tvileren. Han gir håp til oss alle.

For meg er håpet forankret i dette: At Gud reise Jesus opp fra de døde, og at gjennom Jesu oppstandelse er døden beseiret, og ondskaperen overvunnet, og derfor skinner lyset alltid i mørket, og mørket skal aldri overvinne det. Og en gang skal Guds lys fylle alt i alle, og alt skal bli nytt. Det er mitt håp.

Og så blir mitt håp styrket når mennesker av god vilje finner sammen og gjør godt. For håp er også handling. Slik Jesus gjorde en aktiv handling for å gi den døve og stumme mannen muligheter tilbake, er vi kalt til å handle aktivt, til å gjøre noe, for at flere kan ha håp om en bedre morgendag.

Det er kirkens kall, det er alle som vil følge Jesus sitt kall. Å gjøre slik Jesus gjorde. Lindre, lege, trøste og styrke. Så stadig flere gjenkjenner Guds kjærlighet i sine liv, og får mulighet til følge Jesus.

Troen på Jesus Kristus gir oss nytt håp. Et håp for dette livet og et håp for evigheten. Vi er ikke alene, ikke i dette livet, ikke i døden, ikke i evigheten, for Jesus er sammen med oss. I Bibelen, i Heb 11,1 står det slik: Troen er et pant for det vi håper, visshet om de vi ikke ser.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellig Ånd, som var, er og blir en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

